

Lolkje van der Kooij-Bosma – is voor VluchtelingenWerk Nederland Teamleider Asiel AZC Burgum en projectcoördinator Time4You Noord-Nederland.

Helemaal aan het eind goed, al goed

In het AZC waar ik werk, verbleef een Hazara gezin uit Afghanistan in een bijzondere samenstelling: vader was eind 70, dochter was 24, en kleinzoon en kleindochter (van een overleden zoon) waren 13 en 8 jaar. Vader was zwaar dementerend, waardoor met hem geen gehoor kon plaatsvinden. Dochter deed de asielgehoren daarom alleen.

Het was een relaas zoals vaker uit Afghanistan. Moeder overleden, vader werkte keihard om elke cent bij elkaar te schrapen voor het onderhoud van het gezin. Ten langen leste had hij zijn dochter uitgehuwelijkt aan een oudere man om haar toekomst, en daarmee ook die van hem, veilig te stellen. Het huwelijk was echter niet gelukkig: dochter werd mishandeld, niet alleen door haar echtgenoot, maar ook door zijn zoon. Omdat de echtgenoot ook nog eens een belangrijke man was en banden had met de Taliban, werd de situatie steeds gevaarlijker. Daarom besloten zij te vluchten.

Eenmaal in Nederland aangekomen verslechterde de gezondheid van vader. Hij verdwaalde voortdurend en verwaarloosde zichzelf, waardoor dochter de hele dag op hem moest letten. Maar een diagnose werd niet gesteld, want zij raakten uitgediagnosticeerd. Hun verhaal was niet geloofwaardig, ondanks dat zij Hazara waren, problemen hadden met de Taliban, er bij terugkeer geen sociaal netwerk was om hen op te vangen en dochter bij terugkeer in feite een alleenstaande vrouw zou zijn.

Gelukkig werkten op ons AZC enkele zeer betrokken medewerkers van COA en DT&V. Zij wisten ervoor te zorgen dat vader toch voor diagnosestelling naar het ziekenhuis kon. Met deze diagnose lag ook de weg open voor een aanvraag artikel 64 Vw – uitstel van vertrek om medische redenen. Maar ondanks een gedegen onderbouwing werd deze aanvraag afgewezen. De gezondheidstoestand was ernstig, maar in Kaboel was de nodige zorg beschikbaar.

De familie reageerde verslagen. Hoe kon de IND oordelen dat de nodige zorg toegankelijk was, nu het gezin in Bamyan woonde, op 125 kilometer afstand van Kaboel en alleen bereikbaar via ‘death road’? Maar ook daarvoor had de IND een oplossing: zij konden met het vliegtuig. Het feit dat er geen sprake was van gezinsinkomen, omdat vader niet kón werken en dochter niet mócht werken, liet de IND daarbij even buiten beschouwing.

Hoe kon de IND oordelen dat de nodige zorg toegankelijk was, nu het gezin in Bamyan woonde, op 125 kilometer van Kaboel, te bereiken via ‘death road’?

Na veel aandringen van ons en bemiddeling via de Helpdesk van VluchtelingenWerk zag de IND eindelijk in dat dit gezin niet teruggestuurd kon worden. Uit de hoge hoed kwam een oplossing: vader kreeg geen artikel 64 Vw, maar dochter werd uitgenodigd voor een gehoor opvolgende aanvraag, en kreeg ter plekke een asielvergunning uitgereikt. Na 3 jaar een onverwachte, maar zeer welkome uitkomst. Het gezin was uitzinnig van vreugde en kon al snel uitstromen naar een eigen huis, met zorg voor vader in de buurt.

‘Eind goed, al goed’? Niet direct, want een half jaar nadat zij hun woning hadden betrokken, belde dochter mij in paniek op. Haar vader was plotseling overleden en moest gerepatrieerd worden naar Afghanistan. Zijn familieleden bleven verdwaasd en in rouw achter. Maar onlangs liet de kleindochter mij weten dat alle gezinsleden in Nederland hun leven min of meer weer hebben opgepakt en dat ze samen tot de conclusie waren gekomen dat de toekomst er voor hen goed uitzag. Zo werd het helemaal aan het eind toch nog goed.

In 2022 schrijven mensen die werken in het migratierecht een column over de zaak die hen altijd bij zal blijven.